

MŁODZIEŻ POLSKA

Organ Związku Katol. Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej
diecezji Krakowskiej.

Wychodzi raz na miesiąc.

Redakcja i Administracja:
Kraków, Plac Marjański 2.

Prenumerata:

półrocznie 3 złote
dla stowarz. związkowych 1 złoty.

BOG — OJCZYŻNA — CNOTA — NAUKA — PRACA.

Na koniec roku.

Zbliża się ostatni dzień roku 1925. W tym dniu każdy człowiek, nawet najbardziej lekkomyślny, mimowoli musi sobie uświadomić, że przeżył znowu rok jeden, mimowoli nasunie mu się pytanie: jak go przeżyłem i co będzie dalej. Ludzie zaś solidni i poważni, czy to jakiś bogaty kupiec, czy może uboższy rzemieślnik, czy postępowy rolnik zestawiają przy końcu roku rachunki swych przedsięwzięć. Obliczają więc zyski, czy straty, układają budżet na rok przyszły, tzn. zastanawiają się co można w przyszłym roku ulepszyć i rozwinąć, a co należy skreślić, czy usunąć.

Dzień 31 grudnia jest również i dla naszych stowarzyszeń dniem zamknięcia roku administracyjnego, tzn. że w tym dniu kończą one rok swej pracy. Każde więc Stowarzyszenie musi pomyśleć o obliczeniu i zestawieniu swej pracy za rok 1925. Statut Stowarzyszenia w § 14 p. 1. nakłada na wydział obowiązek przygotowania Sprawozdania za rok ubiegły i przedłożenia go Walnemu zebraniu, a statut Związku w § 6, p. b. żąda przesłania do Sekretariatu sprawozdania rocznego ze stanu i działalności Stowarzyszenia.

Bardzo słusznie, obydwie statuty tak podkreślają ten obowiązek. Sprawozdanie roczne ma dla Stowarzyszenia bardzo wielkie znaczenie. Zarząd wtedy musi z konieczności skrytykować swą własną i wszystkich członków działalność. Powychodzą może na wierzch liczne błędy i zaniedbania. Może okazać się konieczność zmiany zarządu, czy nawet usunięcia pewnych członków ze Stowarzyszenia. Jeżeli Stowarzyszenie pracowało gorliwie, zarząd zasłużył sobie na uznanie i pochwałę od walnego zebrania.

W obu wypadkach, dobrej, czy złej gospodarki, uzyskują członkowie pogląd na całość swej pracy. Przekonują się wtedy, że ta codzienna, czy tygodniowa ich praca na zebraniach, przynosi piękny owoc. Cyfry sprawozdania rocznego budzą w druchach świadomość wspólnej pracy i wspólnych wysiłków dla wielkich naszych

ideałów. Dokładne sprawozdanie za rok ubiegły, samo przez się zachęca druhów do ułożenia planu działania w roku przyszłym. Przez krytykę dotychczasowej działalności mogą uniknąć błędów w pracy w roku przyszłym. Wiedzą już w jakiej porze, co należy urządzić na jakie dochody mogą liczyć, w jakim kierunku szczególnie wzmocnić pracę.

Oto są powody, dla których sprawozdanie roczne i walne zebranie mają tak ważne znaczenie. A więc wydziały do pracy! Przygotujecie dokładne sprawozdania, bo od tego zależy w wielkim stopniu rozwój waszych Stowarzyszeń.

Porządek ogólnego sprawozdania z działalności i stanu stowarzyszenia oprzyjcie na § 3. naszego statutu i na jego podstawie zastanówcie się, co w 1925 roku możecie zapisać na dobro stowarzyszenia:

- 1) pod względem wychowania religijnego,
- 2) pod względem oświatowym,
- 3) pod względem materialnym i zawodowym,
- 4) pod względem wychowania fizycznego i rozrywki.

Szczegółowe sprawozdanie należy wykonać według formularza załączonego.

Równocześnie ze sprawozdaniem ułożcie plan pracy na rok przyszły, oparty na wyżej wymienionych czterech punktach § 3. statutu. Niech praca wasza będzie planową, by przyniosła jak największe korzyści Wam samym i całemu społeczeństwu.

Czy wystalicie do „Ostoji“ prenumeratę na pisma nasze za 1. kwartał 1926 r.? Zróbcie to natychmiast, by się nie narażać na wstrzymanie wysyłki pism.

Walne Zgromadzenie.

Każde Stowarzyszenie na początku nowego roku ma odbyć Walne zgromadzenie swych członków, którego celem jest w pierwszym rzędzie zatwierdzenie pracy dotychczasowego zarządu i wybór zarządu na rok przyszły.

Walne zgromadzenie jest chwilą, kiedy cała władza spoczywa w rękach ogółu członków stowarzyszenia. Po wyborze bowiem nowego zarządu, władza przechodzi w jego ręce i członkowie muszą tej władzy zarządu się poddać, aż do czasu nowego walnego zgromadzenia. Tak więc walne zgromadzenie jest jednym z najważniejszych urzędowych wystąpień całego Stowarzyszenia, musi też odbyć się ściśle według przepisów statutu.

Termin odbycia Walnego zgromadzenia naznacza § 14 naszego statutu na pierwszy kwartał roku, **Związek jednak wzywa stowarzyszenia do odbycia Walnego zgromadzenia do 15 lutego**, ze względu na konieczność przeprowadzenia statystyki stowarzyszeń (zob. niżej w ogłoszeniach Związku). Jak najwcześniejsze odbycie Walnego zgromadzenia leży również w interesie samych stowarzyszeń, gdyż czas od 1 stycznia aż do zwołania Walnego

zgromadzenia jest zwyczajnie straconym. Nie ma bowiem jeszcze wybranego nowego zarządu a stary myśli już o ustąpieniu, a nadto brak planu pracy na rok przyszły. Należy więc starać się odbyć zebranie walne jak najwcześniej, a w każdym razie przed 15 lutego.

Według § 14 statutu wydział powinien zawczasu oznaczyć termin Walnego zgromadzenia i **na 8 dni** przed niem zawiadomić wszystkich członków czynnych, wspierających i Radę opiekuńczą o terminie, miejscu i porządku obrad Walnego zgromadzenia. Spółśób zawiadomienia należy dostosować do warunków miejscowych, a więc zawiadomić albo przez wywieszenie ogłoszenia w miejscu, gdzie zwyczajnie wywiesza się ogłoszenia stowarzyszenia, albo okólnikiem, albo przez ogłoszenie na zebraniu, lub jeśli jest taki zwyczaj, w kościele. Pamiętać należy, że Zebranie Walne nieogłoszone należycie, nie jest prawomocnem i jego uchwały są nieważne.

Ponieważ do ważności uchwał walnego zgromadzenia konieczna jest obecność na zgromadzeniu przynajmniej jednej trzeciej członków czynnych, więc należy w ogłoszeniu walnego zgromadzenia wyraźnie zaznaczyć, że w braku odpowiedniej ilości członków, następne walne zgromadzenie odbędzie się w pół godziny później i jego uchwały są obowiązujące bez względu na ilość członków obecnych.

Należy również zaznaczyć w ogłoszeniu walnego zgromadzenia, że wnioski na walne zgromadzenie muszą być przedłożone na piśmie wydziałowi na trzy dni przed zgromadzeniem.

Stowarzyszenia, zarejestrowane w starostwie, obowiązane są najpóźniej na 2 dni przed walnem zgromadzeniem **zawiadomić starostwo o terminie, miejscu i porządku walnego zgromadzenia**. Jeżeli stowarzyszenie tego nie uczyni, narazi się na to, że starostwo nie przyjmie do wiadomości nowowybranego zarządu i będzie się domagało powtórnego zwołania walnego zgromadzenia.

Tak powinno być przygotowanem walne zgromadzenie. Dla ułatwienia w jego przeprowadzeniu omówmy jeszcze porządek dzienny:

1. **Zagajenie i wybór prezydium.** Spiew: My chcemy Boga. Zagaja patron i on też według § 13. p. 2 statutu przewodniczy na walnem zgromadzeniu. Na wniosek patrona zebrani powołała zastępcę przewodniczącego (może kogoś z członków wspierających) i sekretarza.

2. **Odczytanie protokołu** — sekretarz stowarzyszenia odczytuje protokół z ostatniego walnego zgromadzenia. Przewodniczący otwiera dyskusję nad nim i jeżeli nikt się do głosu nie zgłasza, ogłasza protokół za przyjęty.

Sprawozdanie zarządu. — Prezes daje ogólny pogląd na działalność zarządu stowarzyszenia według pięciu punktów § 3 naszego statutu, przedstawia wyniki dodatnie i ujemne oraz stara się skreślić plan działania na rok przyszły. Sekretarz, skarbnik, naczelnik sportowy, gospodarz, bibliotekarz i inni urzędnicy oraz przewodniczący sekcji składają po kolei swoje sprawozdania.

4. **Sprawozdanie Komisji Kontrolującej.** — Przewodniczący komisji składa sprawozdanie w jakim stanie znaleziono księgi stowarzyszenia i stawia wniosek, by wyrazić wydziałowi uznanie za dotychczasową pracę.

5. **Dyskusja.** — Przewodniczący otwiera dyskusję nad sprawozdaniem zarządu i komisji kontrolującej, a po jej ukończeniu poddaje pod głosowanie wniosek o wyrażenie wydziałowi uznania za pracę.

6. **Wybór członków wydziału i Komisji Kontrolującej** przeprowadza patron według zasad § 10 i 15 naszego statutu. Walne zgromadzenie wybiera członków wydziału, który następnie sam rozdziela między siebie poszczególne urzędy. W stowarzyszeniach licznych dobrze jest, gdy następujący wydział lub tzw. komisja matka proponują kandydatów. Komisja kontrolująca może być wybraną z grona członków wspierających.

7. **Wnioski wydziału i członków.** — Do tego punktu obrad należy sprawa wpisowego, wkładki, abonamentu pism i wytycznych dla pracy na rok najbliższy.

8. **Zamknięcie obrad** przez patrona. — Hej do apelu, śpiew.

Po walnem zgromadzeniu powinno się odbyć (najlepiej natychmiast) posiedzenie organizacyjne nowego zarządu. Nowowyzbrany sekretarz powinien do trzech dni przesłać protokół z walnego zgromadzenia do sekretariatu związku. Jeżeli stowarzyszenie jest zarejestrowane w starostwie, musi sekretarz do dni 14 przesłać do starostwa wykaz nowego zarządu z podaniem adresów jego członków.

Walne zgromadzenie zwołać jest obowiązkiem każde stowarzyszenie, nawet to które założyło się w grudniu. Naturalnie, że w tym wypadku walne zgromadzenie może być tylko formalnem zatwierdzeniem dotychczasowego wydziału w urzędowaniu.

Posiedzenie Wydziału Głównego Związku

Katolickich Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej diecezji krakowskiej, z udziałem P. T. Sekretarzy okręgowych, odbędzie się dnia 2 stycznia 1926 r. w lokalu Związku Pl. Marjacki 2, II' p. o godzinie 10-tej przed południem.

Porządek obrad:

1. Zagajenie.
2. Odczytanie protokołu z poprzedniego Zebrania.
3. Sprawozdanie sekretarza generalnego za IV kwartał 1925 r.
4. Sprawozdanie Sekretarzy okręgowych.
5. Sprawozdanie kasowe za rok 1925 i preliminarz na r. 1926.
6. Przyjęcie do Związku nowych Stowarzyszeń.
7. Wnioski i zapytania.
8. Zamknięcie obrad.

Wszystkich P. T. Członków Zarządu i Sekretarzy okręgowych zaprasza na posiedzenie:

• **Stan. Pankiewicz**, sekr. gen., **A. Paryś**, prezes.

P. S. Osobne zaproszenia nie będą wysyłane.

Z życia stowarzyszeń.

Zawoja.

Po paru latach martwoty w życiu tutejszej młodzieży nastąpił krok naprzód. Założone na nowo Stowarzyszenie zjednoczyło 66 druhów i na walnem zgromadzeniu wybrało dzielny zarząd. Prezesuje druh Edward Bubiak.

Pierwszem silniejszym uderzeniem serca w życiu naszego Stowarzyszenia, to uroczystość Patrona naszego, św. Stanisława Kostki. Przez kilka tygodni gwarno było w każdą niedzielę w Stowarzyszeniu. Przygotowywaliśmy śpiewy, deklamacje. Tylko w niedzielę ruch się wzniósł, bo wioska rozrzucona na kilka kilometrów, nie można się zbierać częściej.

„Święto nasze“ dość się nam udało.

Ks. Proboszcz i Patron Stowarzyszenia A. Górkiewicz urządził nam uroczyste „Triduum“, w czasie którego przygotowywaliśmy się do naszej uroczystości.

Nadszedł nareszcie 15 listopada. Druhowie ruszyli wspólnie do kościoła na Mszę św. o godz. 9-tej w czasie której przystąpili do Komunii św.

Chór Sodolicii dziewcząt pięknie zaśpiewał w czasie nabożeństwa, a ks. Wicepatron K. Nycz po skończonej Mszy św. pomyślnie przemówił, stawiając św. Patrona za wzór młodzieży.

Z kościoła ruszyliśmy do naszej sali w „Kółku Rolniczem“. Niespodzianka! Sala pięknie udekorowana. Na głównej ścianie duży, piękny obraz św. Stanisława Kostki, przyjmującego Komunię św. Wymalował go i podarował Stowarzyszeniu ks. Wicepatron. Radość ogólna. Ze zdwojoną siłą zabrzmiała pieśń: „My chcemy Boga“. Następnie wysłuchano pięknego odczytu ks. Wicepatrona, i popłynęły pieśni, no część św. Stanisława, przegradzane deklamacjami druhów. Pięknie deklamował druh przesyłając wiersz p. t.: „Wieżień miłości“ X. M. Jeża, druh M. Budzowski wiersz p. t.: „Aniele ziemski bez winy“ a druh L. Czarny wiersz p. t.: „Przy sięga“. Uroczystość napeliła wszystkich życiem i ochotą. Oby św. Stanisław dał wytrwanie w pracy dla pięknych naszych celów.

Karol Trybuła, sekretarz.

Nowe Stowarzyszenia.

Ruch organizacyjny młodzieży wzniósł się coraz więcej. W ostatnim miesiącu powstał cały szereg nowych Stowarzyszeń. W okręgu suskim dnia 29 listopada powstało Stowarzyszenie w Koszarawie. Członków 19 pod patronatem X. Proboszcza W. Godawy i p. J. Moskala, organisty.

W dniu 6 grudnia również w okręgu suskim powstało Stowarzyszenie w Stryszawie z 45 członkami.

W okręgu wadowickim wznowiło pracę Stowarzyszenie w Inwaldzie. Zabiera się do pracy bardzo „dziennie“, zahartowane licznymi trudnościami. Członków liczy trzydziestu dwóch.

W okręgu kalwaryjskim wznowiło pracę Stoworzyszenie w Zebrzydowicach.

Wszystkim nowym Stowarzyszeniom życzymy „Szczęść Boże“ w pracy.

Z Okręgów.

I. Zlot okręgowy stowarzyszeń młodzieży w Liszkach.

Dnia 29 listopada odbył się I okręgowy zlot Stowarzyszeń Młodzieży z okręgu Liszki.

Na wezwanie okręgowego sekretariatu, zebrała się młodzież w liczbie 200 druhów z 8 Stowarzyszeń; a mianowicie stawiły się: Mników, Cholerzyn, Balice, Rączna, Liszki, Kaszów, Nowa Wsieć Szlachecka i Kryspinów. Sala gminna wypełniła się po brzegi.

Po zagajeniu przez ks. Andrzeja Parysia, patrona Stowarzyszeń parafji Liszki i odśpiewaniu hymnu Stowarzyszeń, wybrano prezydium zlotu. Przewodnictwo objął ks. Henryk Mróz, wicepatron trzech Stowarzyszeń z parafji Morawica, sekretarzami zaś byli druh Kopeć z Mnikowa i Jastrzębski z Rącznej.

Referat: Cele zlotu i jego organizacyjne znaczenie, wygłosił p. Franciszek Marszałek, kierownik szkoły z Kryspinowa. Po męsku i stanowczo wezwał młodzież do pracy w Stowarzyszeniach, do pracy ciągłej — nie sezonowej, do pracy rzetelnej, nie tylko zewnętrznej, ale głębokiej, opartej na hasłach: „Bóg i Ojczyzna. Jako rezolucję z referatu uchwalono przez aklamację:

1. Młodzież okręgu lisieckiego z zapalem podejmuje myśl, by młodzież całej Polski zwróciła się z gorącą prośbą do odpowiedzialnych władz kościelnych, aby relikwie Patrona Młodzieży św. Stanisława Kostki były przewiezione do ziemi ojczyściej.

2. Młodzież, zorganizowana z okręgu lisieckiego, przesyła wszystkim Stowarzyszeniom bratnie pozdrowienie, a kolegów swoich z poza stowarzyszeń zaprasza do łączenia się w naszych organizacjach.

3. Młodzież poszczególnych Stowarzyszeń okręgu lisieckiego obiecuje sobie wzajemną przyjaźń, pomoc i obronę.

4. Młodzież dziękuje swoim kierownikom za dotychczasową pomoc i serdecznie zaprasza inteligencję do dalszej pracy.

5. Młodzież uchwała urządzić w miesiącach wiosennych, wspólną wycieczkę do skał mnikowskich, a o ile warunki pozwolą bywać na zebraniach sąsiednich Stowarzyszeń.

6. Młodzież dziękuje gminie Liszki za chętnie użyczenie sali na zebranie.

Po dyskusji i przyjęciu rezolucji okolicznościowe przemówienie, pełne życia, wygłosił druh Feliks Mól z Rącznej, a deklamację (3) członkowie Stowarzyszeń z Rącznej i Nowej Wsi Szlacheckiej.

Na zakończenie odegrali druhowie z Kryspinowa sztukę „Do wyższych ja rzeczy stworzony“.

Serdecznem przemówieniem do wszystkich druhów oraz podziękowaniem gościom zamknął przewodniczący X. H. Mróz I zlot Młodzieży

Sekretarze,

Okręg wadowicki.

Sekretariat okręgowy objął ks. dr K. Prażmowski. Urzęduje dla Stowarzyszeń w **soboty od g. 15—16 w kancelarii parafjalnej.**

Dnia 11, 12 i 13 b. m. odbył się w Wadowicach **Kurs dla Zarządów** Stowarzyszeń z okręgu wadowickiego. Przybyło na kurs 32 druhow, a mianowicie ze Stowarzyszeń: Wadowice miasto 3, Wadowice Stow. wiejskie 3, Chocznia 6, Inwałd 2, Andrychów 3, Targanice 3, Frydrychowice 4, Przybradz 3, Witanowice 2, Klecza 3. Oprócz tego brali udział delegaci z Woźnik 2 i z Radoczy 2. Kursiści z wielkim zajęciem wysłuchali referatów i nabrali otuchy do dalszej pracy w rodzinnych wioskach. Zakończono kurs uroczystie w niedzielę 13 b. m. w sali Czytelni Mieszczańskiej przy udziale zaproszonych gości, a mianowicie przedstawicieli wojskowości, kniaża, nauczycielstwa i organizacji społecznych wadowickich. Zagał zehranie sekretarz okręgu wadowickiego ks. dr. K. Prażmowski, referat o znaczeniu katolickich organizacji młodzieży wygłosił sekretarz generalny. Piękne deklamacje wygłosili drhowie: Smalec i Zajac z Choczni, bardzo pięknie zaśpiewał również dwugłosowy chór chocznińskiego Stowarzyszenia. Drhowie kursiści wytrwajcie przy tych wielkich ideałach, z którymi zapoznaliście się bliżej na kursie. Nie zapomnijcie nigdy o tem, że czynem naszym służyc Bogu i Ojczyźnie przez Cnotę, Naukę i Pracę.

Okręg myślenicki.

Sekretariat okręgowy objął ks. prof. Antoni Feliks, katecheta gimnazjum w Myślenicach.

Okręg żywiecki.

Sekretariat okręgowy objął ks. prof. Michał Trzop (przy kościele św. Krzyża).

Ogłoszenia Związku.

1. Do niniejszego numeru „Młodzieży“ dołączamy dla Stowarzyszeń po 2 arkusze **sprawozdania rocznego**. Zarządy Stowarzyszeń powinny co rychlej zestawie sprawozdania i do dnia 15 stycznia jeden egzemplarz odesłać do Sekretariatu a drugi przechować w aktach Stowarzyszenia.

Do przesłania sprawozdania rocznego obowiązane są wszystkie Stowarzyszenia, zapisane do Związku. A więc i Stowarzyszenia, które przez rok 1925 były nieczynne powinny sprawozdanie przesłać podając powody zaniku pracy i sposoby jej ożywienia. Również Stowarzyszenia świeżo założone powinny wypełnić formularz sprawozdania ściśle według rzeczywistego stanu Stowarzyszenia i jak najdokładniej sprawozdanie powinno być podpisanem przez ks. paterę i sekretarza.

2. Najważniejszym obowiązkiem wydziału Stowarzyszenia na końcu roku jest należyte przygotowanie walnego zgromadzenia i urządzenie go w jak najwcześniejszym terminie. **Wzywamy zarządy**

dy do urzędzenia walnego zgromadzenia najpóźniej do dnia 15 lutego.

3. Do dnia 15 stycznia powinny wszystkie Stowarzyszenia przesłać do Związku **wkładkę**, uchwaloną przez Zjazd delegatów na rok 1925. Wkładka ta wynosi po 30 gr. od członka, wykazanego w sprawozdaniu rocznem za r. 1925. Stowarzyszenia, założone w ostatnim kwartale r. 1925 opłacają tylko $\frac{1}{3}$ wkładki to znaczy po 10 gr. od członka. Jeżeli stowarzyszenie nie może opłacić wkładki związkowej, powinno najpóźniej do 15 stycznia zwrócić się do Związku z prośbą o zwolnienie od wkładki.

4. Za rok 1924 nie nadesłały sprawozdań Stowarzyszenia: Żywiec, Krzeszowice, Targanice, Tenczynek, Raba Wyżna, Międzybrodzie, Gilowice, Trzebinia, Skawina Wilkowice, Spytkowice ad Zator. Wkładkę związkową za 1924 rok są winne Stowarzyszenia: Targanice, Biała (7'70), Zakopane (4'50), Szczakowa—Cementownia (4), Niegowić (2'80), Kozy (6'80), Stryszów (2'70), Sułkowice (4'20), Międzybrodzie, Gilowice, Trzebinia, Wadowice miasto (7), Brzeszcze (3'20), Wilkowice, Tonie (1'20), Rychwałd (3'20), Pleszów (4), Czerwony Prądnik (1'60), Białka Tatr. (3), Krzyszkowice (1), Mucharz (2).

5. Dyeceja krakowska podniesioną została przez Ojca św. Piusa XI do godności arcybiskupstwa i równocześnie przyłączono do niej 10 parafii z dyeceji kieleckiej i 5 parafii z dyeceji tarnowskiej. Przez to powiększył się również teren naszego Związku, który pokrywa się z granicami naszej dyeceji. Na przyłączonym terenie pracuje bardzo pięknie liczne (około 80 członków) Stowarzyszenie w Niedźwiedziu, które dotąd należało do Związku tarnowskiego.

Witamy serdecznie druhów w naszym gronie.

6. **Sprawozdania ze „Święta Młodzieży“** nadesłały następujące Stowarzyszenia: Lanckorona, Stryszów, Tarnawa Dolna, Kalwarja Zebrzydowska, Mników, Komorowice, Pleszów, Zawoja i cztery Stowarzyszenia parafii Liszki (wspólne). Tylko 12 (wyraźnie: dwónastu) sekretarzy spełniło swój obowiązek; siedemdziesięciu dwóch zarażonych jest piórowstrętem.

7. Sekretariat otrzymał „**Pamiętnik**“ zlotu częstochowskiego. Uczestnikom roześle bezpłatnie, inni mogą nabywać w cenie po 1 zł. 80 gr. Są również do nabycia w Sekretarjacie fotografie ze zlotu w cenie po 4'50 zł. i 2'80 zł. oraz wszystkie wydawnictwa „Ostoji“ z opustem 10 proc. od cen księgarskich.

8. **Rekolekcje zamknięte** w Dziedzicach. Dotąd zgłoszono tylko 2 uczestników ze Stryszowa i 1 uczestnik z Rącznej.

9. **Na relikwiarz** św. Stanisława Kostki złożyło S. M. P. Sa-cha 5 zł.

10. Prosimy pieniędzy do Związku nie przysyłać przekazami lecz wpłacać na blankiety nadawcze P. K. O. **Konto Sekretarjatu w P. K. O. w Krakowie 405,748**. Blankiety nadawcze można nabywać w każdym urzędzie pocztowym.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny: **Ks. Stanisław Pankiewicz.**

Drukarnia „Prawdy“ w Krakowie